

ЩАВЕЛЬ КІНСЬКИЙ – ПЕРСПЕКТИВНА ЛІКАРСЬКА РОСЛИНА

Опрошанська Т. В., Хворост О. П.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

Вступ. Щавель кінський – рослина родини гречкові, яка широко використовується в народній медицині як в'яжущий, проносний, жовчогінний, протицинготний та кровоспинний засіб. Настої та відвари підземних органів застосовують для лікування колітів, ентероколітів, гемоколітів, закріпів на ґрунті атонії кишечника, геморою. Сировина щавлю кінського входить до складу мікстури Здренко для лікування доброякісних і злоякісних новоутворень [2, 3]. В Україні сировина щавлю кінського являється неофіційною. Проаналізувавши ряд фармакопей різних країн світу було виявлено, що монографія на корені щавлю кінського наявна у Державній фармакопеї Російської Федерації XIV видання [1].

Хімічний склад підземних органів представлений похідними антрацену (до 4%), дубильними речовинами (до 12%), флавоноїдами, органічними кислотами, вітамінами, макро- та мікроелементами [2, 3].

Оскільки підземні органи щавлю кінського застосовуються в народній та науковій медицині та хімічний склад вивчений в основному щодо якісного складу та кількісного вмісту антраценпохідних, тому визначення кількісного вмісту деяких груп біологічно активних речовин у сировині було актуально.

Матеріали та методи. Підземні органи щавлю кінського заготовляли восени 2018-2019 років у різних регіонах України. Кількісний вміст суми поліфенольних сполук та суми гідроксикоричних кислот вивчали за медиками Державної фармакопеї України методом спектрофотометрії, а суми органічних кислот – потенціометричним титруванням.

Результати. В результаті дослідження встановлено, що кількісний вміст суми поліфенольних сполук у перерахунку на пірогалол та суми гідроксикоричних кислот у перерахунку на кислоту хлорогенову становить не менше ніж по 3%, а суми органічних кислот у перерахунку на кислоту лимонну – не менше 0,4%.

Висновки. Підземні органи щавлю кінського являються перспективною лікарською рослинною сировиною, яка може проявити протизапальну, антимікробну антиоксидантну та детоксикаційну дію за рахунок наявності поліфенольних сполук, гідроксикоричних та органічних кислот.

Список літератури.

1. Государственная Фармакопея Российской Федерации. XIV-е изд. Москва, 2018. Т. II. С. 1815-3262.
2. Киселева Т.Л. Краткая энциклопедия современной фитотерапии с основами гомеопатии. Справочник практического врача. М.: Изд-во профессиональной ассоциации натуротерапевтов, 2010. 552 с.
3. Куркин В.А., Зайцева Н.В., Авдеева Е.В. Определение антраценпроизводных в корнях щавеля конского. *Фармация*. 2013. № 1. С. 8-10.